

Obvestilo za splet in medije št. 7

Operacija **Zelena priložnost – divje rastline / Tematska pot Slap**, katere nosilka je Občina Vipava in je z njo uspešno nastopila na 1. Javnem pozivu za sredstva iz **Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja** (EKSRP), ki ga je 2017 objavil LAS Vipavska dolina, se bliža k zaključku.

Partnerji operacije »Zelena priložnost – divje rastline / Tematska pot Slap« Občina Vipava, Turistična kmetija Majerija Matej Tomažič s.p., Območna obrtno podjetniška zbornica Ajdovščina, Krajevna skupnost Slap in Društvo upokojencev Ajdovščina so v aktivnosti operacije na različne načine vključevali užitne divje rastline. Za nami so štiri delavnice. Uvodna je potekala pod vodstvom gospe **Gaje Breclj** iz Umanotere in je obravnavala potrebo po razvoju zelenih delovnih mest, ki podpirajo prehod v zeleno gospodarstvo ter posledično vpliv na strateške odločitve pri razvoju turizma v Vipavski dolini.

Nadaljevali smo z delavnico, kjer se je predstavilo dobro prakso zelenega delovnega mesta. Delavnico je vodila gospa **Lara Lapajne Golob** iz Idrijskih Krnic, ustanoviteljica blagovnih znamk Hiša zelišč in Dežele doživetij Log. V aprilu pa smo izvedli dve praktični delavnici, ki sta bili namenjeni turističnim delavcem z namenom, da v ponudbo na različne načine vključujejo divje užitne rastline. Delavnici sta vodila strokovni sodelavec operacije in priznani poznavalec divjih užitnih rastlin, publicist in avtor številnih knjig na temo divje hrane – gospod **Dario Cortese** ter partner operacije gospod **Matej Tomažič** iz Turistične Kmetije Majerija, ki je prispeval kulinarično znanje.

Partnerji in deležniki v projektu ocenjujemo, da smo z medsebojnim učenjem in sodelovanjem povečali lokalno dinamiko predvsem v smeri povezovanja turističnih akterjev, ki jim je pomembna skrb za kakovostno okolje in vidimo priložnost v vključevanju bogastva divjih užitnih rastlin Vipavske doline in Slovenije. V bližnji prihodnosti nas čaka še izziv povezovanja in skupne promocije pod enotno znamko **»Med divje«**, saj je naš dolgoročni cilj tudi mrežna aktivacija endogenih razvojnih potencialov doline z novimi prepoznavni proizvodi (povezava skupne (butične) kulinarične ponudbe, ki vključuje divje užitne rastline, vino, sadje, zelišča...). A to je že naslednja nova zgodba...

Na **Majeriji Matej Tomažič s.p.** so izpeljali pilotni projekt, in sicer monitoring zaposlenih glede okoljsko odgovornejšega ravnanja na delovnem mestu (zmanjševanje vode in energije, zmanjševanje količine odpadkov...). Pilotni projekt poudarja tudi uveljavljanje načela kratkih oskrbnih verig (surovina je domača – prodaja izdelka/storitve se vrši v lokalnem prostoru), s katero prispevamo k odgovornemu ravnanju in senzibilizaciji kupca, da odgovorno ravna do okolja. Tako so na Turistični kmetiji Majerija razvili dva nova produkta iz divjih užitnih rastlin in aktivneje začeli z osveščanjem obiskovalcev o njihovem pomenu, uporabnosti in vplivu na okolje. Načrtujejo, da bodo po zaključeni operaciji nadaljevali z razvojem produktov in seveda kulinarične ponudbe iz užitnih divjih rastlin.

Razpisali smo tudi kulinarični natečaj **»Kuhajmo z divjimi«**. Odziv bil sicer manjši, kot smo pričakovali, a smo vendarle izbrali zmagovalca obeh kategorij. Oba zmagovalna recepta oz. jedi se nista zaustavila le na zahtevanih surovinah, temveč so jim avtorji dodali še ščepec igrivosti ter pokazali, da lahko iz še tako – na prvi pogled neuglednih rastlin - pripravimo slastne in tudi na pogled očarljive jedi. Javnosti bodo nagrajenci razglašeni na zaključni prireditvi ob otvoritvi učne poti.

Obvestilo za splet in medije

»Zelena priložnost – divje rastline / Tematska pot Slap«

Partnerji: Občina Vipava – nosilec operacije, Majerija Matej Tomažič s.p., Krajevna skupnost Slap, Društvo upokojencev Ajdovščina, Območna obrtno-podjetniška zbornica Ajdovščina

Poletje je minilo v vzpostavitvi - v Sloveniji prve – učne poti o užitnih divjih rastlinah. Pred tem je bila izvedena inventarizacija užitnih divjih rastlin na območju učne poti, kjer je gospod **Dario Cortese** odkril mnogo več užitnih divjih rastlin, kot jih je našel pri prvem ogledu. Ob komaj kaj več kot 400 metrih stare poljske poti jih je naštel več kot šestdeset. Pot in opremo je tehnično in oblikovno zasnovala domača arhitektka **Katarina Ferizović**, ki je nad izvedbo gradbenega podjetja Ivan Kobal s.p. tudi bdela.

Na table smo postavili trideset najzanimivejših rastlin, nekaj ostalih pa je predstavljenih na spletni (pod)strani, ki smo jo zasnovali partnerji projekta in naši sodelavci, oblikovali in tehnično izvedli pa so jo v podjetju **Arctur d.o.o.** Rastlina, ki označuje pot in izdelke, je pokalica (*Silene vulgaris*), pogosta spremljevalka vinogradov Vipavske doline. Znak je oblikoval gospod **Dejan Koradin**.

Ves čas pa so **prostovoljci KS Slap** urejali in čistili zaraščene brežine in tako omogočili, da se na območje naseli še več divjih užitnih, predvsem travniških rastlin, ohranjene in očiščene mejice pa predstavljajo zelo dober vir užitnih plodov za človeka (npr. lešnikov, plodov gloga, češmina, rumenega drena, šipka...) in so pomembna hrana tudi za ptice, ki v mejicah domujejo.

Četudi je pot kratka, nam ob zanimivih rastlinah in informacijah nudi prekrasne poglede na dolino. Vzemimo si čas za učenje in uživajmo v naravi.

In če še povzamemo, kar smo že zapisali v vlogi: Ureditev nove javne turistične infrastrukture – učne poti na Slapu poimenovane »**Med Divje**« predstavja ogrodje za razvoj novih (turističnih, izobraževalnih) zelenih produktov. Učna pot postane komunikacijsko orodje, ki uporabnike informira, uči o divjih užitnih rastlinah (sadeži, zelišča, korenine, divja zelenjava...), jih seznanja z načinom odvzema iz narave in možnostjo njihove uporabe. Na poti je obiskovalec tematske poti aktivno udeležen (ni le gledalec), lahko je strokovno voden skozi naravna rastišča divjih užitnih rastlin, se uči, svoje znanje in doživetja pa povezuje z vseživljenjskim učenjem in tudi poslovnimi priložnostmi. Verjamemo, da bo zanimiva za šole, ljubitelje narave in tudi druge, ki vidijo v endogenih potencialih Vipavske doline svojo poslovno priložnost.

Otvoritev učne poti na Slapu »**Med Divje**« bo v **petek, 27. septembra 2019 ob 16. uri, z začetkom na slapenskem placu**. Pozdravnemu govoru in kratkemu programu bo sledil voden ogled učne poti. Na Majeriji pa bomo predstavili nova produkta in jedi iz divjih užitnih rastlin ter razglasili zmagovalca natečaja. Veseli bomo vašega obiska in objave v medijih in na spletu, saj menimo, da lahko s pozitivnimi zgodbami in direktno izkušnjo prispevamo h kvalitetnejšemu življenju.

Vabljeni, da obiščete spletno stran <http://med-divje.vipava.si/> in nas spremljate tudi na FB. Če želite lahko prispevate recepte, prispevke o užitni divji hrani, fotografije rastlin in še kaj. Objavili jih bomo na spletni strani ali FB. Vidimo se na Slapu!

Pripravila:

Orjana Velikonja Grbac, koordinatorka operacije

»Zelena priložnost – divje rastline / Tematska pot Slap«

Obvestilo za splet in medije

»Zelena priložnost – divje rastline / Tematska pot Slap«

Partnerji: Občina Vipava – nosilec operacije, Majerija Matej Tomažič s.p., Krajevna skupnost Slap, Društvo upokojencev Ajdovščina, Območna obrtno-podjetniška zbornica Ajdovščina